

Ilgalaikių institucinių mokslinių tyrimų ir eksperimentinės (socialinės, kultūrinės) plėtros programų metinių ataskaitų pateikimo ir vertinimo tvarkos aprašo priedas

(Ilgalaikės institucinių mokslinių tyrimų ir eksperimentinės (socialinės, kultūrinės) plėtros programos vykdymo metinės ataskaitos pavyzdinė forma)

ILGALAIKĖS INSTITUCINĖS MOKSLINIŲ TYRIMŲ IR EKSPERIMENTINĖS (SOCIALINĖS, KULTŪRINĖS) PLĖTROS PROGRAMOS METINĖ ATASKAITA

Gauta Lietuvos mokslo taryboje

(Data – pildo Taryba)

Ataskaitos registracijos Nr.

(Pildo Taryba)

1. DUOMENYS APIE PROGRAMĄ

Programos pavadinimas	„Vėluojantis nacijos formavimasis: lietuvių atvejis?“
Mokslo ir studijų institucija (programos vykdytoja)	Lietuvos istorijos institutas Kražių – 5, 868741016 laurinav@yahoo.com, <i>įstaigos kodas</i>
Programos trukmė	2012-2016
Laikotarpis, už kurį teikiama ataskaita	2013 m.
Programai skirti norminiai etatai	11,45

2. PROGRAMOS VYKDYTOJAI

Eil. Nr.	Mokslo laipsnis	Vardas, pavardė	Pareigos
Programos vadovas			
1.	Dr.	Česlovas Laurinavičius	vyr. m. darb. (1,0 et.)
Kiti programos vykdytojai			
2.	Dr.	A. Kasparavičius	vyr. m. darb. (1,0 et.)
3.	Dr.	G. Rudis	m. darb. (1,0 et.)
4.	Dr.	D. Blažytė-Baužienė	j. m. darb. (1,0 et.)
5.	Dr.	R. Laukaitytė,	vyr. m. darb. (1,0 et.)
6.	Dr.	E. Bendikaitė,	m. darb. (1,0 et.)
7.	Dr.	V. Sirutavičius,	vyr. m. darb. (1,0 et.)
8.	Dr.	A. Svarauskas,	j. m. darb. (1,0 et.)
9.	Dr.	D. Mačiulis,	m. darb. (1,0 et.)
10.	Dr.	G. Vaskela	m. darb. (0,5 et.)
11.	Dr.	E. Gimžauskas	m. darb. (0,5 et.)
12.	Dr.	R. Čepaitienė	vyr. m. darb. (1,0 et.)
13.	Dr.	M. Pocius	m. darb. (1,0 et.)
14.	Dr.	S. Grybkauskas	m. darb. (0,5 et.)

15.	Dr.	V. Ivanauskas	m. darb. (1,0 et.)
16.	Dr.	V. Stravinskienė	m. darb. (0,5 et.)

3. ATLIKTI DARBAI IR PROGRAMOS REZULTATAI

Pateikite programos ataskaitinio laikotarpio rezultatų santrauką pagal programos tikslus ir uždavinius. Pristatykite tarpinius nepublikuotus ir sklaidos priemonėmis nepristatytus programos ataskaitiniu laikotarpiu atliktus darbus (pvz., įvairūs parengiamieji darbai, infrastruktūros kūrimas, medžiagos kaupimas, atlikti tyrimai ir pan.).

Pagrindinis darbas per praėjusius metus buvo prie daugiatomės Lietuvos istorijos X tomo „Nepriklausomybė 1918–1940 m.“ I dalies (Dėl didelės apimties tomą teko dalinti į dvi dalis). Dirbo 6 sk. nariai: D. Baužienė, E. Gimžauskas, Č. Laurinavičius, D. Mačiulis, G. Rudis, A. Svarauskas. Metų pabaigoje I dalis baigta ir išleista. Apimtis 32 a. l. (virš 600 psl.). Leidinyje aptartas Lietuvos nepriklausomos valstybės branduolio (Pjemono) susikūrimas 1918–1924 m. ir jos politinės sistemos raiškos. Pagrindinė leidinio funkcija – kompleksinė istorinės raidos išsklotinė (orientuota plačiam skaitytojų ratui).

Sovietmečio tyrimų srityje (dalyvauja V. Ivanauskas, S. Grybkauskas, V. Sirutavičius, R. Laukaitytė, M. Pocius) vyko medžiagos rinkimas bei diskusijų, seminarų, simpoziumų organizavimas (įtraukiant kitų šalių mokslininkus). Pasirengta programos „Nacionalinio komunizmo apraiškos Lietuvoje“ parengimui (autorius V. Sirutavičius).

Darbas prie akademinės istorijos bei tarptautiniai simpoziumai sovietmečio problemoms aptarti pasitarnavo impulsu studijai - „Epochas jungiantis nacionalizmas: tautos (de)konstravimas tarpukario, sovietmečio ir posovietmečio Lietuvoje“, (LII, 2013) atliktai LMT finansuoto projekto rėmuose. (Prie studijos iš skyriaus narių dirbo: V. Ivanauskas, S. Grybkauskas, V. Sirutavičius, Č. Laurinavičius, R. Zizas, iš kitų institucijų – A. Švedas, D. Svolkinas). Pastaroji studija leido susikoncentruoti į lietuvių tautos politinį siekį - tapti teritorinį suverenitetą turinčia nacija, permąstyti ne tik sudėtingą minimų aspiracijų evoliuciją XX bėgyje, bet ir kvestionuoti taikomas nacijos problemų tyrime metodologines prieigas.

Apskritai, atlikti darbai 2013 m bėgyje tiesiogiai siejasi su pagrindiniais programos tikslais (lietuviško identiteto krizių apraiškos, traktavimas, įveika) bei tarnauja impulsu konkrečioms programos uždaviniams (etnokultūrinės bendruomenės santykio su aplinka, politinių sistemų, konkurencinių kultūrų bei valdymo modelių Lietuvoje istoriniam vertinimui).

Individualių darbų kryptys išlieka tos pačios

A. Kasparavičius: Lenkijos (eventualiai ir Prancūzijos) požiūris į Lietuvą;

E. Gimžauskas: vokiška Lietuvos percepcija;

R. Laukaitytė: 1. Nacionalinio vystymosi vėlavimo (arba pirmavimo) apraiškas XX a. pirmojoje pusėje: a) kaimiečio virtimo inteligentu metamorfozė (arba „pirmoji karta nuo žagrės“ dvasiniame luome); b) ruso/Rusijos įvaizdžio formavimas (nuo XIX a.) lietuviškoje viešojoje erdvėje; kiek jis „prilipo“, buvo adekvatus, padėjo identifikuotis; 2. Represuotų dvasininkų grįžimo iš lagerių ir tolesnio gyvenimo bei darbo Lietuvos SSR aplinkybes.

Č. Laurinavičius: anglosaksiškos (Britanijos bei JAV) ir rusiškos (Rusijos/SSRS) sąveikos geopolitiniame Lietuvos lauke;

G. Rudis: radikalaus nacionalizmo apraiškos Lietuvoje 1918–1940 m.;

D. Mačiulis: Švietimo sistemos Lietuvoje santykis su pilietinės integracijos procesu;

A. Svarauskas: Klerikalizmo raiška Lietuvoje bei įtaka lietuvių politinei kultūrai Lietuvoje; kompleksinis 1940 situacijos identifikavimas;

E. Bendikaitė: Lietuviai ir žydai 1918–1940 m.;

G. Vaskela: Lietuvos ekonominės-ūkinės dimensijos santykiuose su kaimyniniais kraštais 1918–1940m. Statistinis rakursas;

D. Blažytė-Baužienė: savivaldos raida Lietuvoje;

R. Čepaitienė. Lūžiai bei sąryšiai tarp sovietmečio ir posovietmečio; aspektai: a) Sovietmečio interpretacijų paradigmos Lietuvos istoriografijoje; b) institucijų bei elitų kaita pereinant iš sovietmečio į posovietmetį; c) dilema: sovietmečio ar sovietinė kultūra Lietuvoje 1945–1988 m.?

M. Pocius. Identitetų konfrontacija Lietuvoje 1945–1953 m: tarp komunistų ir antikomunistų, tarp lietuvių ir rusų; tarp kaimo ir miesto; tarp LKP ir SSKP;

V. Stravinskienė: sovietinio teroro apskritai ir lenkų bendruomenės Lietuvoje konkrečiai nuostoliai; tremtinių adaptacijos sugrįžus problema; migracijos procesus sovietmetyje; konkuruojančių nacionalizmų raišką sovietinėje Lietuvoje, konkrečiai, Vilniuje ir Vilniaus krašte (lietuvių-lenkų, lenkų-rusų, lietuvių-lenkų-rusų tarpetniniai santykiai); Vilniaus atlietuvavimo problemą sovietmetyje;

V. Sirutavičius: Lietuviai ir lenkai, Lietuva ir Lenkija. 1988–1994 m.; Nacionalinis komunizmas Lietuvoje: socialinių praktikų įvairovė;

S. Grybkaukas. Pasmerkta modernizacija: Ekonominės kolizijos sovietmetyje verifikacija (dilema tarp progreso ir regreso);

V. Ivanauskas: Lietuviškosios kūrybinės inteligentijos sovietmetyje sociokultūrinės ir politinės aspiracijos.

4. PUBLIKUOTI MOKSLINIŲ TYRIMŲ REZULTATAI

Pateikite per programos ataskaitinį laikotarpį paskelbtų mokslinių tyrimų rezultatų (įskaitant monografijas ir kt.) bibliografinį sąrašą su internetinės prieigos (jei tokia yra) nuorodomis. Biomedicinos, fizinių, technologijos ir žemės ūkio mokslų sričių programų vykdytojai pateikia tik monografijų ir periodiniuose mokslo leidiniuose, turinčiuose cituojamumo rodiklį (Impact Factor) „Thomson Reuters Web of Knowledge“ duomenų bazėje publikuotų straipsnių bibliografinius aprašus, patentus.

Šaltinių rinkiniai:

Kasparavičius A., Lietuvos ir Lenkijos diplomatiniai santykiai 1938–1940 metais. Dokumentų rinkinys [sudarytojai A.Kasparavičius, P. Libera], Vilnius: LII leidykla, 2013 [ISBN 978-9955-847-64-9], 622 p. (viso: 36 aut. l. – 18 aut. l. – konvertavus **3,6 aut. l.**)

Straipsniai:

Čepaitienė R. Восприятие советской эпохи в современной Литве. *Прошлый век 1:* Сб. науч. тр. (ред. кол.: Миллер А.И., гл. ред. и др.), Москва, РАН, ИНИОН, Центр социал. науч.-информ. исслед., Отд. полит. Науки, 2013, с. 241–276.– ISBN 978-5-248-00691-5.

Čepaitienė R. Politinės lyderystės testinumo problema posovietinėje transformacijoje. *Politologija*, 2013, nr. 4, ISSN 1392-1681.

Kasparavičius A., Европа накануне Великой войны: общества, государства, политика, *Предпосылки первой мировой войны. Международная конференция. Сборник докладов,*

Вильнюс: Институт военного наследия, 2013, с. 28–37, ISBN 978-609-8048-15-5.

Kasparavičius A., Jurgis Baltrušaitis: poetas diplomatinėje tarnyboje, *Santara*, 2013 ruduo, Nr. 98/99, p. 29–43, ISSN 1392-0979.

Laukaitytė R., The Resistance of Believers to the Constraint of Church Activities in Lithuania in 1944–1953, *Usuteaduslik Ajakiri /Theological Journal*, 2013, nr. 1 (64), p. 84-98, ISSN 1406-6564.

Laukaitytė R., Социальные аспекты репрессий: переход на нелегальное положение в Литве в 1944–1953 гг., *История сталинизма: жизнь в терроре. Социальные аспекты репрессий*. Материалы международной научной конференции, Санкт-Петербург, 18–20 октября 2012 г., Москва: РОССПЭН, 2013, с. 393–401, ISBN 978-5-8243-1801-2.

Laurinavičius Č., The Lithuanian Reaction to the loss of Klaipėda and the combined gift of Soviet ‘security assistance’ and Vilnius, *Nother European Overture to War 1939-1941. From Memel to Barbarossa* / Ed. M. Clemmesen, M. Faulkner . *Histori of Warfare volume 87*. Brill, Leiden-Boston, 2013, p. 167–188. ISSN: 1385-7827.

Laurinavičius Č., Литва в кризисные 1938–1940 года: внешние и внутренние проблемы; Litauen in den Krisen Jahren 1938–1940: äußere und innere Probleme, *Трагедия Европы 1939–1941 гг. Сообщения Совместной комиссии по изучению новейшей истории российско-германских отношений* / Ред А. Чубарян, Хорст Меллер; *Die Tragödie Europas 1939-1941/ Mitteilungen der Gemeinsamen Kommission für die Erforschung der jüngeren Geschichte der deutscher-russischen Beziehungen*. 5. Ed. Horst Möller, Aleksandr Čubar‘jan. Oldenburg Verlag München 2013, p. 144–158 (148–161).

Laurinavičius Č. Tarp istorijos ir propagandos. Recenzija knygai, kuri per pastaruosius metus labiausiai reklamuota (T. Snyder.Kruvinos žemės.Europa tarp Hitlerio ir Stalino. Vilnius 2012)// LIM 2012. Vilnius 2013, p. 167-183

Pocius M., Lietuvos sovietizavimo sprendimų priėmimo ir kontrolės mechanizmas 1944–1946 m.: Maskvos emisarų vaidmuo, *Genocidas ir rezistencija*, Vilnius: Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centras, 2013, Nr. 2, ISSN-1392-3463.

Stravinskienė V., Tarpetniniai lenkų ir rusų santykiai Rytų ir Pietryčių Lietuvoje: 1944–1964 m. *Lietuvos istorijos metraštis*, 2012-2, Vilnius, 2013, p. 125–138, ISSN 0202-3342.

Vaskela G. Lietuvos ūkio raidos XX a. V–VI dešimtmečiais specifikos klausimu, *Lietuvos istorijos metraštis*. 2012-2, Vilnius, 2013, p. 109–124, ISSN 0202-3342.

V. Sirutavicius, Kovo 11-oji ir lenkų veiksnys, *Kultūros barai*, 2013, nr.7/8, p.107-115. ISSN 0134-3106

5. REZULTATŲ SKLAIDA

Pateikite per programos ataskaitinį laikotarpį panaudotų rezultatų viešinimo ir populiarinimo priemonių sąrašą (tai, kas nepateikta „5. Publikuoti mokslinių tyrimų rezultatai“). Pateikite tikslius sklaidos priemonių bibliografinius ar kitokius duomenis (pvz., konferencijos

pavadinimas, pobūdis (tarptautinė, Lietuvos, mokslinė, populiarinimo ar kt.) vieta, laikas, dalyvių skaičius ir kt.).

PRANEŠIMAI KONFERENCIJOSE

Užsienyje:

Čepaitienė R., pranešimas „Written sources of the anti-Soviet underground in Lithuania and their use in the contemporary politics of memory“ 2013 m. birželio 25–30 d. Tbilisyje vykusiame II-me tarptautiniame simpoziume „Gruzinių rankraščiai“.

Čepaitienė R., pranešimas (kartu su Ž. Mikailiene) „Guardians of the glorious past: an attempt to draw the collective portrait of Lithuanian heritage protectors of interwar period“ 2013 m. rugsėjo 20–22 d. Vokietijoje Liuneburge vykusiame NordOst Instituto ir Hamburgo Universiteto surengtoje tarptautinėje konferencijoje "Historical Turning Points and Biographical Experience: Eastern Europe After the Collapse of Empires (1917–1921)".

Čepaitienė R., pranešimas „Национальная форма сталинского города“, 2013 m. spalio 10–12 d. Kijeve vykusiame tarptautinėje mokslinėje konferencijoje «История сталинизма. Советские нации и национальная политика в 1920-е –1950-е годы», organizuotoje B. Jelcino fondo, РОССПЭН leidyklos ir Ukrainos Istorijos instituto.

Ivanauskas V., pranešimas “Lithuanian and Georgian Soviet Writers from “Engineering” to “Mobilizing” Human Souls”, 2013 m. kovo 21–23 d. tarptautinėje konferencijoje Southern Conference on Slavic Studies (SCSS) Grinsbore (Šiaurės Karolina, JAV).

Ivanauskas V., pranešimas “Explaining the Soviet ‘West’ and ‘Exotic’: Lithuanian and Georgian Writers” 2013 m. kovo 26. d. Kenano institute (Woodrow Wilson center) Vašington.

Ivanauskas V., pranešimas “Bringing the Blame, Managing the Nostalgia: the Interpretative Role of the Social Network on soviet matters in post-soviet Lithuania”, 2013 m. birželio 16–19 d. 10-ojoje Baltijos studijų Europoje tarptautinėje konferencijoje “Cultures, Crises, Consolidations in the Baltic World“.

Grybkauskas S., pranešimas “Singing Nomenklatura” 2013m. lapkričio 21–24 d. tarptautinėje Baltic Revolutions, or Refolution and Limits of Desovietization, ASEES 45th Convention, Boston.

Laurinavičius Č., pranešimas „Lietuvos–SSRS santykių problemos 1919–1939 m.“ 2013 m. gruodžio 9 d., Maskva, Visuotinės istorijos institutas. Apskritasis stalas.

Mačiulis D., pranešimas „Atmintis apie LDK ir lietuvių nacionalizmas XX a. pirmoje pusėje: nuo tautinių vaizdinių iki istorijos politikos“ 2013 m. gegužės 3 d. tarptautinėje konferencijoje „Istorijos atnaujinimas: atmintis ir visuomenės Centrinėje-Rytų Europoje“, Minskas.

Sirutavičius V., pranešimas "Solidarność", „Sajūdis“ a sprawy polsko–litewskie na początku lat 90-tych XX wieku”, 2013m. spalio 24 d. tarptautinėje konferencijoje „Doktor Zbigniew Solak (1953–2004) a wzajemne poznanie Polski i Litwy. Życie i problematyka badawcza krakowskiego uczonego” Lenkija, Krokua.

Tarptautinė:

Čepaitienė R., 2013 m. gegužės 9–11 d. LII vykusioje tarptautinėje konferencijoje „Aktualios Lietuvos istorijos ir kultūros problemos akademiniam diskurse: Lietuvos ir Lenkijos mokslininkų interpretacijos“ skaitytas pranešimas „Советизация культурной памяти на примере Вильнюса и Минска“.

Čepaitienė R., pranešimas „What is Imperial and what is National in Stalinist Architecture and Urbanism?“, 2013 m. gruodžio 5–6 d. 4-ajame tarptautiniame Vilniaus simpoziume vėlyvojo sovietmečio ir postsovietmečio klausimais „Managing the Empire: Oblast, Republic and Eastern Bloc Countries as Soviet Peripheries and the Question of “Dependence”“.

Ivanauskas V., pranešimas “Three Trajectories of Ethnic particularism in “Druzhba narodov” Empire: Cases of Lithuanian, Georgian and Kyrgyzstan writers”, 2013 m. gruodžio 5–6 d. tarptautiniame Vilniaus simpoziume vėlyvojo sovietmečio ir posovietmečio klausimais "Manging the Empire: Oblast Republic and Eastern Bloc countries as Soviet peripheries and the Question of "Dependence". Lietuvos istorijos institutas.

Grybkauskas S., “What makes differences between Central Committee and Obkom? The Impact of the National Question in Kremlin-Soviet Republic Relations”, 2013 m. gruodžio 5–6 d. tarptautiniame Vilniaus simpoziume vėlyvojo sovietmečio ir posovietmečio klausimais "Manging the Empire: Oblast Republic and Eastern Bloc countries as Soviet peripheries and the Question of "Dependence". Lietuvos istorijos institutas.

Kasparavičius A., pranešimas „Europa Didžiojo karo išvakarėse: visuomenės, valstybės, politika“ 2013 birželio 9–11 d. konferencijoje „Pirmasis pasaulinis karas. Bendra istorija. Bendra atmintis. Pirmojo pasaulinio karo prielaidos“. Konferencijos rengėjai: Karo paveldo institutas (Vilnius), Vytauto Didžiojo karo muziejus (Kaunas); Istorinės atminties fondas (Maskva). Vilnius, viešbutis „Karolina“.

Kasparavičius A., pranešimas: „Rytų Paktas, Baltijos Antantė ir Lietuva“ 2013 gruodžio 13 d. tarptautinėje konferencijoje „Lietuvos valstybingumo branda ir trapumas (1918–1940)“ Vilniaus universitete. Rengėjai: VU Istorijos fakultetas, Lietuvos mokslo taryba.

Laurinavičius Č., pranešimas „Lietuvos elitas 1939–1940 m.“ 2013 m. gruodžio 5–6 d. tarptautiniame Vilniaus simpoziume vėlyvojo sovietmečio ir posovietmečio klausimais "Manging the Empire: Oblast Republic and Eastern Bloc countries as Soviet peripheries and the Question of "Dependence". Lietuvos istorijos institutas.

Regioninė:

Ivanauskas V., pranešimas „(Ne)baigta sovietinė transformacija Lietuvos kultūrininkų tarpe: tęstinumas, kaltė ir atsinaujinimas“ 2013 m. rugsėjo 26–28 d. Lietuvos istorikų suvažiavime „Nuo politinės istorijos prie istorijos politikos“, sekcija „Dainuojanti nomenklatūra“ ir 1988–1992 m. ref(v)oliucija: Ištakos ir pasekmės“.

Grybkauskas S., pranešimas „Sovietinės lietuviškosios nomenklatūros partikuliarizmas – revoliucijos sąlyga?“ 2013 m. rugsėjo 26–28 d. Lietuvos istorikų suvažiavime „Nuo politinės istorijos prie istorijos politikos“, sekcija „Dainuojanti nomenklatūra“ ir 1988–1992 m. ref(v)oliucija: Ištakos ir pasekmės“.

Kasparavičius A., pranešimas „Stasys Lozoraitis (vyresnysis) tarptautinių santykių ir Lietuvos užsienio politikos diskurse (1934–1940) 2013 m. balandžio 4 d. konferencijoje „Diplomatai Stasys (vyresnysis) ir Stasys (jaunesnysis) Lozoraičiai“. Organizatorius: LMA Vrublevskių biblioteka.

Kasparavičius A., pranešimas: „Lietuvos valstybės atkūrimas 1914–1920 m.: Antano Smetonos politinis profilis“ 2013 m. rugpjūčio 29 d. konferencijoje „Prezidento Antano Smetonos politinės veiklos bruožai“. Organizatoriai: Lietuvos edukologijos universiteto Istorijos fakultetas. Vilnius, Lietuvos edukologijos universitetas.

Laukaitytė R., pranešimas „Visuomenė be civilinės metrikacijos (1918–1940 m.): išeitys ir pasekmės“ 2013 m. lapkričio 8 d. konferencijoje „Bažnyčios ir visuomenės santykiai Lietuvoje“, skirtoje Žemaičių krikšto 600 m. jubiliejui. Organizatorius: VDU.

Laurinavičius Č., pranešimas „Reakcija į *revoliucijos* (suformuluotos Timoty G. Ash). sąvoką.“ 2013 m. rugsėjo 26–28 III istorikų suvažiavime Šiauliuose.

Laurinavičius Č., pranešimas „Klaipėdos prijungimo prie Lietuvos geopolitiniai aspektai“ 2013 m. gruodžio 6 d. konferencijoje „Klaipėdos krašto prisijungimo politinė, ekonominė ir kultūrinė reikšmė Lietuvai“. Organizatorius: KU;

Mačiulis D., pranešimas „Vilnijos lietuviai Lenkijos valdžioje: etninė mažuma ir/ar lietuvių sostinės idėjos reiškėjai“ III Lietuvos istorikų suvažiavime 2013 m. rugsėjo 26–29 d., Šiauliai.

Stravinskienė V., pranešimas „Tarp sugyvenimo ir priešiško: tarpininiai santykiai Rytų ir Pietryčių Lietuvoje (1944–1953)“ 2013 m. spalio 24–25 d. regioninėje konferencijoje „Savas ir kitas šiuolaikiniuose tyrimuose“. Vilnius, Lietuvos istorijos institutas.

Svarauskas A., pranešimas „Lietuvių katalikų politinės emancipacijos trajektorijos XX a. pirmoje pusėje“. 2013 m. rugsėjo 26–28 d., III Lietuvos istorikų suvažiavimas, Šiauliai, ŠU.

Svarauskas A., pranešimas: „Lietuvos politinės partijos ir Klaipėdos krašto problema tarpukariu“ 2013 m. spalio 30 d., praktinėje-dalykinėje konferencijoje „Klaipėdos kraštas ir jo raida 1923–1939 m“. Vilnius, LEU.

Svarauskas A., pranešimas: „Bažnyčia, krikščionys demokratai ir katalikų dvasininkų veiksnys Lietuvos politiniame gyvenime 1918–1940 m“ 2013 m. lapkričio 7–8 d. konferencijoje „Bažnyčios ir visuomenės santykiai Lietuvoje“, Kaunas, VDU.

Tyrimų rezultatų sklaida visuomenėje:

ALGIMANTAS KASPARAVIČIUS.

Straipsniai: Klaipėdos atgavimui – 90 metų: kaip atsiėmėme langą į Vakarus, *BNS-delfi.lt* 2013 m. sausio 4 d.; J. Basanavičius ir A. Smetona atkurdami valstybę truputį blefavo, *delfi.lt*, 2013 m. vasario 14 d.; Lietuva ir Lenkija: už jūsų ir mūsų sėkmę, *delfi.lt*, 2013 m. rugpjūčio 29 d.

Viešos paskaitos: VU Komunikacijos fakulteto žurnalistikos specialybės studentams Žurnalistikos institute: „Politinė kultūra Lietuvos Respublikoje, Vakarų Europoje ir JAV: XX a. istorinės paralelės“, 2013 m. balandžio 9 d.; VU Istorijos fakulteto studentams ir magistrantams: „1926 m. perversmas Lietuvoje – nauda ar žala lietuviškam valstybingumui“, 2013 m. balandžio 10 d.; Visuomenei Signatarų Namuose Vilniuje: „Prof. Augustinas Voldemaras: vienos asmenybės ir jos politikos ribos“, 2013 m. gegužės 9 d.; Visuomenei Signatarų Namuose Vilniuje: „Vasario 16-osios signataras Jokūbas Šernas: iškilus žmogus

politikos šešėlyje", 2013 m. birželio 17 d.; LR Ambasadoje Maskvoje „Poetas ir diplomatija: Jurgio Baltrušaičio (vyresniojo) gyvenimo kelias", 2013 m. spalio 11 d.; Anykščių miesto visuomenei Anykščių rajono L. ir S. Didžiulių viešojoje bibliotekoje „Lietuvos santykiai su Lenkija ir Rusija: istorijos diktatūra ar globalizacijos baimė?", 2013 m. lapkričio 18 d.

Pranešimas Lietuvos–Rusijos istorikų komisijos „Apvaliam stalui": „Lietuvos ir Rusijos (SSRS) politinių interesų sąlyčio žemėlapis nuo Lokarno iki Miuncheno", Maskva, Rusijos visuotinės istorijos institutas, 2013 m. gruodžio 11 d.

Interviu: Lietuvos radijui apie pirmąjį ir paskutinį tarpukario Lietuvos prezidentą Antaną Smetoną, 2013 m. rugpjūčio 10 d.; Lietuvos radijo laidai „Lietuvos diena" [apie Lietuvos ir Rusijos santykių istorinę patirtį ir perspektyvas], 2013 m. spalio 11 d.; Lietuvos radijui apie 1926 m. gruodžio 17-osios karinį-politinį perversmą Lietuvoje, 2013 m. gruodžio 17 d.;

ČESLOVAS LAURINAVIČIUS

Straipsniai spaudoje: Be Klaipėdos sukilimo neturėtume arba Klaipėdos, arba lietuvių kalbos, interviu, Delfi.lt, 2013 m. sausio 6 d.;

Pasisakymai, interviu: Pasisakymas rodant R. Bružo filmą „Sukilimas“ (LRT, 2013 sausio 14 d.); interviu per LR Klaipėdos tema; vizitas į minėjamą Klaipėdoje. Vieša paskaita apie 1923 m įvykių pamokas (2013 m. sausio 15 d.); Interviu Žinių radijui apie Tautos Apsisprendimo reikšmę 2013 m. rugpjūčio 23 d.; Interviu „15 min“ apie Dariaus ir Girėno žygio reikšmę, 2013 m. liepos 9 d.; Interviu Lietuvos radijui apie Darių ir Girėną, 2013 m. liepos 17 d.

MINDAUGAS POCIUS

Paskaita „Partizaninis pasipriešinimas Lietuvoje 1944–1953 m.: kovos su kolaboravimu problema“, Lietuvos žemės ūkio ministerija, 2013 m. lapkričio 16 d.

VITALIJA STRAVINSKIENĖ

Forumai-minėjimas „Masiniai Lietuvos gyventojų trėmimai“, LR Seimas, 2013 m. gegužės 29 d., pasisakymas.

6. PASTABOS APIE PROGRAMOS VYKDYMO EIGĄ

Pateikite pastabas (jei tokių turite) dėl programos vykdymo pasikeitimų, vykdymo problemų, naujų aplinkybių ir kt.

2014 m bus minimas Pirmojo pasaulinio karo kilmės 100-metis. Ryšium su tuo dar 2013 m. atlikta eilė paruošiamųjų tam paminėjimui darbų; ypač paminėtinas tarptautinės konferencijos „Nacionalinis veiksny Pirmojo pasaulinio karo metais“ organizavimas (vyks 2014 12 11-12). Galima tikėtis, kad konferencija bei apskritai platesnė Pirmo pasaulinio karo refleksija suteiks papildomų impulsų Lietuvos nacionalinės valstybės genezės bei lietuviškos nacionalinės identifikacijos suvokimui.

Kartu 2014 m galima tikėtis proveržio sovietmečio tyrime: dar 2013 m paruošti programos

„Nacionalinio komunizmo apraiškos Lietuvoje“ pagrindai; numatoma tos programos rėmuose plėsti bendradarbiavimą su kitų šalių istorikais, visų pirma, Rusijos ir JAV.

Programą vykdančios institucijos vadovas

(parašas)

Rimantas Miknys
(vardas, pavardė)